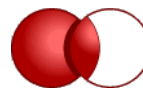

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 011-03 ; 034- 03 /07

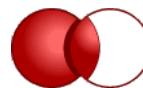
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2006. godine**

**FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA
SARAJEVO**

Sarajevo, maj 2007. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. Saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA
SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finacija**, iskazanih na stranicama od 1 do 16, na dan 31.12.2006. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva finacija. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2006. godine, utvrđeno je sljedeće:
 - nisu utvrđene ukupne obaveze Federacije, kao i način izmirenja istih (gotovina, obveznice, otpis), u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i izmirenju unutrašnjih obaveza FBiH. Posljedica navedenog je da su se obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije, i neisplaćene obaveze prema dobavljačima koje predstavljaju unutrašnji dug, isplaćivale samo po osnovu sudskih rješenja o izvršenju čime su se povećala budžetska izdvajanja po osnovu kamata i troškova postupka,
 - nisu dosljedno primjenjivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH prilikom planiranja i izrade Proračuna FBiH za 2006. godinu, a naročito potrebnih proračunskih sredstava potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog ministarstva finacija na bazi relevantnih ulaznih podataka (otplata vanjskog i unutrašnjeg duga, Učešće Vlade u projektima koje financira Međunarodna zajednica, naknada zaposlenih), kao i nepoštivanje rokova prilikom planiranja Proračuna FBiH za 2007. godinu,
 - nije dosljedno primjenjivan Zakon o javnim nabavkama BiH prilikom izbora dobavljača za tiskanje biljega i mjenica (61.092 KM), nabavke putničkog vozila (103.650 KM) i usluga popravke i održavanje vozila (41.742 KM), kao i usluga prevođenja,
 - nisu u potpunosti uspostavljene interne kontrole kod primjene zakonskih i drugih propisa prilikom evidentiranja poslovnih promjena i finansijskih transakcija u Glavnu knjigu Trezora bez datih ovlaštenja, kao i u dijelu raspolaganja i korištenja odobrenih proračunskih sredstava za isplate naknada za vjerske, nacionalne i državne praznike, naknada za rad članovima stručnih komisija, troškova reprezentacije i fiksnih i mobilnih telefona,

- nisu provedene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2006. godinu u dijelu izvještavanja Vlade Federacije o izvršenju Proračuna FBiH (sa adekvatnim analizama), tekućim transferima i korištenju sredstava Tekuće rezerve,
 - nije postupljeno u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Naputkom o izvršenju budžeta sa Jedinственог računa trezora u dijelu uplate svih javnih prihoda na Jedinствени račun trezora, kao i evidentiranja istih u Glavnoj knjizi trezora (Otvaranje posebnih transakcijskih računa za financiranje određenih programa iz kreditnih, donatorskih i ostalih izvora). Zbog navedenog je onemogućena centralizirana kontrola nad svim javnim prihodima, kao i njihovo transparentno iskazivanje.
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, zbog navedenog u prethodnoj tački, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika proračuna Federalnog ministarstva financija za godinu koja završava sa 31.12.2006. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA
za 2006. godinu

1. UVOD

Federalno ministarstvo financija (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sistem i poreznu politiku; praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sistema u skladu sa Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci, carina, uvoznih dažbina, kreditnog i bankarskog sistema; sistem finansijskog poslovanja; obračunski sistem; sistem osiguranja imovine i lica; sistem taksi; doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću; sistem financiranja javne potrošnje; izrada i izvršenje proračuna Federacije i godišnjeg obračuna Proračuna Federacije, nadzor nad izvršenjem proračuna, proračunska inspekcija, trezorsko poslovanje; upravljanje novčanim tokovima; dnevno praćenje novčanih sredstava; obaveze i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava; koncentracija finansijskih sredstava radi osiguranja finansijskog tržišta; javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja proračuna Federacije.

U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH i Finansijska policija FBiH.

Radom Ministarstva rukovodi ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima. Ministar može ovlastiti pomoćnike ministra i druge službenike da potpisuju pojedine akte, o čemu donosi posebno rješenje.

Na dan 31.12.2006. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 119 izvršilaca, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno 176 radnih mjesta. Budžetom FBiH za 2006. godinu odobrena su sredstva za 129 uposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. OSVRT NA NALAZE PRETHODNIH REVIZIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2006. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, konstatirali smo da je Federalno ministarstvo financija postupilo po preporukama, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu i izvršene prethodne revizije za 2006. godinu u dijelu: poduzimanja aktivnosti evidentiranja vanjskog duga Federacije u Glavnu knjigu trezora u skladu sa zakonskim propisima i Naputkom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH, kontrole i utroška goriva za prijevoz službenim automobilima, vršenja nadzora nad primopredajom i evidencijom taksenih maraka i mjenica, donošenja pisanih procedura vezano za ustrojavanje evidencije zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, sačinjavanja pregleda prispjelih i neizmirenih obaveza po osnovu zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda, sudskih izvršnih rješenja, kao i odluka Doma za ljudska prava na kraju godine.

Kod dijela preporuka, poduzetim aktivnostima su samo djelimično otklonjeni uočeni propusti i nedostaci, zbog toga se dio preporuka, kontinuirano ponavlja u izvještajima o izvršenoj reviziji. Navedeno se odnosi na dosljednu primjenu donesenih akata vezanih za izvršenje troškova mobilne i fiksne telefonije i troškova reprezentacije, kao i poštivanja odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom nabavki roba, usluga i ustupanja radova.

Posebno ističemo da nisu poduzete adekvatne mjere prilikom izrade i donošenja Proračuna, planiranja i iskazivanja potrebnih sredstava za kapitalne grantove tj. nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine ili ulaganja u imovinu drugih nivoa, dosljedne primjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji prilikom vršenja poslova i radnih zadataka Sektora za trezor i Sektora za budžet, dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, sastavljanja izvještaja o izvršenju Proračuna FBiH u skladu sa postojećim zakonskim propisima, dosljedne primjene Vladine odluke koja regulira način obrazovanja i visinu naknade za rad komisijama, poduzimanja aktivnosti u pogledu tačnog određivanja iznosa obaveza koje će se financirati za plaćanje RTV pretplate iz Budžeta Federacije i iz budžeta kantona,

kao i izvještavanja o trošenju sredstava Tekuće rezerve i Tekućih transfera u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna FBiH.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Federalno ministarstvo financija pridržavalo zakona i instrukcija koje se na njega odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršeni po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je ovlaštenje dato.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Federalnog ministarstva financija, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizijom se također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Sistem internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama.

Uvidom u dokumentaciju, ne možemo potvrditi dosljednu primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Federalnog ministarstva financija, u dijelu obavljanja poslova od strane sektora u okviru utvrđenih nadležnosti (Sektor za upravljanje dugom, Sektor za trezor, Sektor za budžet i Sektor za bankarstvo), kao i obavljanje poslova od strane rukovodilaca u okviru datih ovlaštenja. Navedeno je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa, iskazivanja istinitog i tačnog prikaza poslovanja u toku fiskalne godine tako i stanja, na kraju godine, Proračuna FBiH u finansijskim izvještajima, odnosno izvještavanja o izvršenju istog.

Na osnovu razgovora sa ovlaštenim osobama i prezentirane dokumentacije, konstatiramo da od strane Sektora za upravljanje dugom nije, u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i izmirenju unutrašnjih obaveza FBiH (u daljem tekstu: Zakon o unutrašnjem dugu), uspostavljena tačna evidencija ukupnih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga Federacije, kao i iznos duga koji će se izmiriti u gotovini, putem obveznica i otpisivanjem. Neuspostavljanje adekvatne evidencije kao i ukupnog iznosa obaveza, posebno po osnovu obaveza prema dobavljačima za robe, materijale i usluge imalo je za posljedicu njihovu isplatu, prije izvršene provjere i verifikacije, u najvećem dijelu na osnovu sudskih rješenja o izvršenju, što nije u skladu sa Zakonom o unutrašnjem dugu. Tek u drugoj polovini 2006. godini, Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na uspostavljanju evidencija dugovanja i izvršenih isplata po osnovi neizmirenih plaća i naknada pripadnika FMO-a i VF koje predstavljaju unutrašnji dug Federacije, ali kako su se iste izmirivale samo na osnovu sudskih rješenja o izvršenju, troškovi su se dodatno uvećali za kamate i troškove sudskog postupka. Revizorski tim ne može potvrditi da je ministarstvo poduzelo aktivnosti u cilju obezbijedenja primjene i nadzora nad obračunom kamata za opće obaveze dodijeljene u izvršnoj odluci donesenoj u sudskom i upravnom postupku, u skladu sa Izmjenama Zakona o unutrašnjem dugu iz juna 2006. godine. Nadalje, mišljenja smo da realizacija gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje, koja se vršila u skladu sa Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, u 2006. godini nije bila dovoljno efikasna iz razloga što se ovom procesu nije pristupilo organiziranije, te je značajan iznos odobrenih sredstva ostao neiskorišten iako su postojale verificirane obaveze po navedenom osnovu.

Uvidom u primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, vezano za nadležnosti Sektora za trezor i Sektora za budžet, prilikom planiranja novčanih tokova, određivanja iznosa mogućih plaćanja u skladu sa raspoloživim sredstvima i u skladu sa istim odobravanjima finansijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) budžetskim korisnicima, konstatirali smo da nije uspostavljena adekvatna suradnja, a što je imalo za

posljedicu nedosljednu primjenu Zakona o izvršavanju budžeta FBiH. Kao primjer navodimo da je od strane Sektora za trezor, tokom godine, vršena realizacija sudskih izvršnih rješenja sa Jedinstvenog računa trezora a da prethodno nije izvršeno odobravanje operativnog budžeta ministarstvu, tako da su realizirane isplate a da na odgovarajućoj poziciji nije bilo raspoloživih sredstava. Također, adekvatna suradnja između navedenih sektora nije uspostavljena, prilikom sačinjavanja Konačnog izvještaja o izvršenju proračuna za 2006. godinu (kao i periodičnih izvještaja), što je imalo za posljedicu da isti nije sačinjen u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, u dijelu izrade adekvatnih analiza izvršenja proračuna za fiskalnu godinu, kao i prezentiranja odgovarajućih struktura prihoda, izdataka i obaveza.

Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo da zadovoljavajući stupanj koordinacije nije postojao između Sektora za budžet i Sektora za bankarstvo, finansijsko posredovanje, osiguranje i upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj (u daljem tekstu: Sektor za bankarstvo) u procesu planiranja i realizacije proračunskih sredstava za «Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica». Posljedica navedenog je da Proračunom za 2006. godinu nisu planirane sve preuzete obaveze od strane Federacije po navedenom osnovu, da su se doznacavala sredstva za projekte koji nisu bili planirani, kao i da se nije vršio adekvatan nadzor i praćenje realizacije.

Pored naprijed navedenog, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da se od strane Sektora za trezor vrši evidentiranje poslovnih promjena i finansijskih transakcija u Glavnu knjigu trezora bez datih ovlaštenja. Navedeno se posebno odnosi na evidentiranje finansijskih transakcija po osnovu izvršnih sudskih rješenja, dijela realiziranih isplata po osnovu stare devizne štednje i isknjižavanja obaveza Federalnog ministarstva odbrane prema Zavodu za PIO/MIO, bez prethodno izvršene odgovarajuće kontrole i ovjere od strane ovlaštenih osoba. Navedeno, jednim dijelom, je imalo za posljedicu da Odjeljenje za ekonomsko – finansijske i zajedničke poslove, nije adekvatno pratilo izvršenje proračuna Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Vežano za potraživanje od Bernarda Hegediša u iznosu od 13.367 KM, koje predstavlja dio pogrešno uplaćenih sredstava u 2002. godini (uplaćeno 177.885 KM a vraćeno u prvoj polovini 2003. godini 164.518 KM) od strane Ministarstva još uvijek nisu poduzete adekvatne mjere, odnosno nisu dostavljeni potrebni podaci i dokumentacija koju je tražilo Federalno pravobranilaštvo, kako bi pokrenulo parnični postupak sa zahtjevom za vraćanjem novca, što je, također, konstatovano i od strane Komisije za popis obaveza i potraživanja u trezoru Ministarstva financija na dan 31.12.2006. godine.

Potrebno je da se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva financija, dosljedno primjeni, a posebno u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka Sektora za upravljanje dugom, Sektora za trezor, Sektora za budžet i Sektora za bankarstvo.

Da se u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, u samom Ministarstvu, donesene procedure dosljedno primjenjuju.

Potrebno je da se evidentiranje nastalih finansijskih promjena, odnosno transakcija vrši na osnovu vjerodostojnih i urednih knjigovodstvenih isprava, kao i uz poštivanje zakonskih propisa koji reguliraju izvršenje proračuna.

Potrebno je, u skladu sa zakonskim propisima, poduzeti aktivnosti u cilju utvrđivanja razloga uplate sredstava fizičkom licu u iznosu od 177.885 KM i povrata preostalog iznosa sredstava u iznosu od 13.367 KM od istog.

Konstatirali smo da je Ministarstvo, u cilju poboljšanja sistema internih kontrola, kao i kontrole trošenja proračunskih sredstava, u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, donijelo interne akte. Međutim, i ove, kao i prethodne godine, utvrdili smo da se dio donesenih akata nije dosljedno primjenjivao, a posebno u dijelu izvršenja troškova mobilne i fiksne telefonije i troškova reprezentacije. Također smo konstatirali nedosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH prilikom kupovine putničkog automobila, kao i izbora najpovoljnijeg dobavljača za usluge popravke i održavanja vozila i usluga prevođenja. Posebno ističemo, a što smo konstatirali i prethodnim revizijama, da postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača za tiskanje upravnih biljega i mjenica nije izvršen, kao i da ministarstvo nije vršilo nadzor nad proizvodnjom istih.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatirali smo da je ministarstvo, i ove kao i prošle godine, na ime naknada komisijama utrošilo značajna sredstva, i to za obavljanje poslova i zadataka koji su utvrđeni

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, iako su komisije radile u toku radnog vremena za koji rad su članovi komisije već ostvarili pravo na plaću i dobivaju druge naknade iz radnog odnosa.

Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da ministarstvo financija, ni nakon 6 godina od uspostavljanja trezorskog načina poslovanja u FBiH, nije centraliziralo kontrolu nad svim javnim prihodima u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, odnosno nije donijelo adekvatnu instrukciju kojom bi propisalo način evidentiranja sredstva za financiranje određenih programa – projekata iz kreditnih i donatorskih sredstava posredstvom Glavne knjige trezora. U 2006. godini donijelo je «Naputak o otvaranju namjenskog transakcijskog računa za grantove (donatorska sredstva) federalnim budžetskim korisnicima» kojim je propisalo vanbilansno evidentiranje knjigovodstvenih promjena na ovakvom računu, što nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH. Vezano za raspolaganje navedenim sredstvima, utvrdili smo da nije uspostavljen adekvatni nadzor i kontrola nad trošenjem ovih sredstava, a financijske izvještaje o utrošku istih, koje dostavljaju pojedini proračunski korisnici, od strane ministarstva se ne analiziraju i ne sačinjava odgovarajući izvještaj.

Novim Zakonom o proračunima u FBiH, donesenim aprila 2006. godine, propisana je interna revizija kao tijelo budžetskog korisnika, obaveza ministarstva financija da donese provedbeni propis, kao i da Vlada Federacije na prijedlog ministarstva financija utvrdi plan internih revizija gdje će internu reviziju vršiti ministarstvo. Iako je zakonska obaveza bila da se navedeni akti donesu u roku od 60, odnosno 90 dana od dana stupnja na snagu ovog Zakona, konstatiramo da je Pravilnik o internoj reviziji stupio na snagu tek u februaru 2007. godine, te da još uvijek Vlada Federacije nije utvrdila Plan internih revizija gdje će internu reviziju vršiti ministarstvo, a samim tim još uvijek nije utvrđeno koji proračunski korisnici trebaju organizirati internu reviziju u sklopu unutrašnje organizacije. Nepoduzimanje aktivnosti od strane ministarstva, u skladu sa navedenim Zakonom u utvrđenom roku, imalo je za posljedicu da se ni do momenta završetka konačne revizije nije organizirala interna revizija, niti je uspostavljena adekvatna kontrola trošenja javnih sredstava.

Potrebno je da se, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o proračunima u FBiH, donesu procedure kojima će se urediti otvaranje podračuna na način da se sredstva obavezno polažu i povlače s Jedinstvenog računa trezora a knjigovodstvene promjene evidentiraju u Glavnu knjigu trezora, te obezbijedi odgovarajući nadzor, kontrola i izvještavanje o utrošku istih.

Potrebno je da ministarstvo u suradnji sa Vladom FBiH, u skladu sa ovlaštenjima datim Zakonom o proračunima u FBiH, poduzme aktivnosti u cilju uspostavljanja interne revizije kod proračunskih korisnika.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u pogledu nadzora nad dosljednom primjenom, odnosno postupanja po donesenim Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola od strane proračunskih korisnika.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Federalno ministarstvo financija, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH vrši poslove izrade i izvršenja Proračuna Federacije i sačinjavanja godišnjeg obračuna Proračuna Federacije, nadzora nad izvršenjem proračuna, proračunske inspekcije, trezorskog poslovanja i upravljanja novčanim tokovima. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju i razgovora sa ovlaštenim osobama, konstatirano je da se ovim poslovima nije u toku godine poklanjala dužna pažnja, a naročito u segmentu planiranja, izvršenja, nadzora nad izvršenjem i izvještavanjem.

U skladu sa novim Zakonom o proračunima u FBiH koji je stupio na snagu krajem travnja 2006. godine, trogodišnje planiranje proračuna je postalo obveza za sve korisnike proračunskih sredstava. Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da Ministarstvo nije ispoštovalo zakonom utvrđene rokove, te da je kasnilo u dostavljanju Instrukcije proračunskim korisnicima, o načinu i elementima za pripremu proračuna FBiH za 2007. godinu. Ministarstvo je tek 30.11.2006. godine poslalo Vladi Federacije konačan Nacrt Proračuna FBiH za 2007. godinu, iako je zakonom utvrđeni rok, da ga ista uputi Parlamentu FBiH na usvajanje, bio 01. 11. 2006. godine. Konstatiramo da je probijanje utvrđenih rokova od strane Ministarstva, u konačnici jednim dijelom uticalo na kašnjenje u donošenju Proračuna FBiH za 2007. godinu.

U obavljenoj prethodnoj reviziji ukazali smo ministarstvu na postojeći problem vezan za planiranje sredstava za rad kazneno – popravnih zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar i KPZ Bihać; u daljem tekstu KPZ-ovi). Sredstva za rad KPZ-ova u Proračunu FBiH se odobravaju u okviru Federalnog ministarstva pravde, u razdjelu 1502, i to za kazneno – popravne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Imajući u vidu da u Zakonu o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave *nije navedeno da se KPZ-ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde*, preporučili smo da Federalno ministarstvo financija proračun u 2007. godini odobri svakom kazneno – popravnom zavodu, kao posebnom proračunskom korisniku, jer bi na taj način rukovodioci KPZ-ova, u skladu sa zakonskim propisima bili odgovorni za planiranje i izvršenje odobrenog proračuna. Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da po navedenoj preporuci nije postupljeno.

Nakon izvršenog uvida u planiranje Proračuna Ministarstva za 2006. godinu, konstatirali smo da nije adekvatno planirano izmirenje obaveza po unutrašnjem dugu Federacije, kao i da je pozicija otplate vanjskog duga nerealno planirana u većem iznosu. Tako je Ministarstvo došlo u situaciju da je vršilo preraspodjele odobrenih sredstava preko Tekuće rezerve Vlade Federacije u ukupnom iznosu od 14,3 miliona KM kako bi moglo da izmiruje prispijele obaveze po sudskim rješenjima o izvršenju pristiglim na realizaciju. U 2006. godini, Ministarstvo je za otplatu vanjskog duga planiralo sredstva u iznosu od 121.200.000 KM, iako je za izmirenje ovih obaveza bilo potrebno 113.837.323 KM. U startu sredstva planirana u većem iznosu, kao i neiskorištena sredstva za pokriće kursnih razlika u iznosu od 5.420.825 KM, stvorili su prostor, tako da je u 2006. godini sa ove pozicije izvršeno povećanje Tekuće rezerve Vlade FBiH u ukupnom iznosu od 12.246.385 KM.

Također nismo u mogućnosti potvrditi opravdanost planiranja Transfera za isplatu invalidnina za mart 2001. godine, koje predstavljaju unutrašnji dug Federacije, na Ministarstvu financija ako se ima u vidu da svu potrebnu dokumentaciju obezbjeđuje Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata. Navedeno je imalo za posljedicu da, zbog nedekvatnog praćenja, obaveze po osnovu, naprijed navedene invalidnine, u iznosu od 60.002 KM nisu realizovane, iako je ostalo raspoloživih sredstava na poziciji ovog transfera u iznosu od 78.099 KM.

Uvidom u dokumentaciju, vezanu za planiranje Proračuna Federacije ističemo problem koji se kontinuirano ponavlja, a vezan je za ne usaglašavanje predloženog Proračuna Federacije sa proračunskim zahtjevima korisnika proračuna. Navedeno, naročito dolazi do izražaja prilikom planiranja potrebnih sredstava za isplate naknada zaposlenih, odnosno do stavljanja jednog dijela proračunskih korisnika u nepovoljan položaj u odnosu na druge kojima se sredstva odobravaju u većem iznosu, iz kojih oni isplaćuju naknade za 8. mart, vjerske praznike i zimnicu.

Planiranje Proračuna FBiH vršiti uz dosljedno poštivanje utvrđenih rokova Zakonom o proračunima u FBiH, a planiranje potrebnih proračunskih sredstava za obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog ministarstva financija vršiti na bazi relevantnih ulaznih podataka.

Ministarstvo financija bi trebalo evidentirati kazneno – popravne zavode, kao zasebne proračunske korisnike, čime bi im bilo omogućeno da vrše planiranje sredstava i finansijsko izvještavanje u skladu sa postojećim propisima, a sve u cilju kontrole utroška odobrenih proračunskih sredstava.

Potrebno je da se planiranje, izrada i donošenje Proračuna vrši u skladu sa odredbama Zakona o proračunima u FBiH, kao i ostalim zakonskim i podzakonskim propisima. Posebno je potrebno da se prilikom izrade Naputka proračunskim korisnicima jasno definišu, kao i odobre sredstva u skladu sa njihovim stvarnim potrebama, kako bi se svim uposlenicima pružila mogućnost ostvarivanja istih prava koje proističu iz radnog odnosa.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za Tekuću pričuvu Vlade FBiH, koja je od strane Parlamenta FBiH za 2006. godinu odobrena u iznosu od 7.080.545 KM, konstatirali smo da je odlukama Vlade Federacije tokom 2006. godine, vršeno povećanje iste u ukupnom iznosu od 27.421.885 KM, od čega sa pozicija otplate vanjskog duga 12.246.385 KM (prvi put u iznosu od 7.246.385 KM a drugi put u iznosu od 5 miliona KM), Transfera za izmirenje unutrašnjeg duga – obaveze Vojske Federacije 7 miliona KM, Transfera za izmirenje unutrašnjeg duga – stara devizna štednja 5 miliona KM, Naknada za povrat pogrešno uplaćenih prihoda i carina i izvršenja Odluka Doma za ljudska prava – 2.300.000, Naknada troškova zaposlenih – 75.500 KM i Učešća Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira Međunarodna zajednica – 800.000 KM. Imajući u

vidu da je Ministarstvo predlađač Odluka o povećanju Tekuće rezerve Vlade FBiH, uvidom u dokumentaciju, konstatovali smo da navedeno povećanje nije izvršeno iz ostvarenih ušteda u toku fiskalne godine, što je u suprotnosti sa članom 17. Zakona o izvršenju proračuna za 2006. godinu, već je isto posljedica nerealnog planiranja Proračuna FMF-a. Kako je Tekuća rezerva Vlade FBiH za 2006. godinu na kraju iznosila 35.302.430 KM, konstatiramo da je za 2.782.390 KM premašila 3 % ukupnih prihoda, isključujući primitke Proračuna FBiH, što je u suprotnosti sa članom 34. Zakona o proračunima u FBiH i članom 17. Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2006. godinu.

Također, konstatiramo da Ministarstvo nije Vladi Federacije podnosilo tromjesečne izvještaje o utrošku sredstava Tekuće pričuve, kako je to propisano čl. 34 Zakona o proračunima u FBiH i čl. 17. Zakona o izvršenju proračuna za 2006. godinu.

Osigurati izvršenje Tekuće pričuve Vlade FBiH do iznosa odobrenog od strane Parlamenta FBiH, a povećanje i izvještavanje o utrošku iste vršiti uz dosljedno poštivanje Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2006. godinu.

Na osnovu provedene revizije, revizorski tim konstatira da se od strane Ministarstva, odnosno Sektora za trezor, koji vrši upravljanje novčanim sredstvima na Jedinственном računu trezora, nije poklanjala dužna pažnja planiranju novčanih tokova, kako bi se stvorili preduslovi za plasiranje neangažovanih javnih sredstava sa JRT-a, koja u određenom periodu nisu potrebna za izmirenje proračunskih izdataka, a u svrhu povećanja prihoda proračuna. Navedeno se, jednim dijelom, potvrđuje i time da je stanje novčanih sredstava na računima koji se vode u sklopu Glavne knjige trezora na dan 31.12.2006. godine iznosilo 235.844.036 KM, a da na traženje revizorskog tima, odgovorne osobe u ministarstvu, nisu mogle prezentirati ukupne obaveze Proračuna FBiH na dan 31.12.2006. godine po prioritetima i grupama plaćanja, odnosno ročnosti. Ovom iznosu novčanih sredstava, treba dodati i novčana sredstva u iznosu od 4.178.605 KM koja su se, na dan 31.12.2006. godine, nalazila na 31 podračunu, otvorenom od strane Ministarstva za financiranje određenih programa – projekata iz kreditnih i donatorskih sredstava, a koji se ne evidentiraju posredstvom Glavne knjige trezora. Na osnovu prezentirane dokumentacije, nismo u mogućnosti potvrditi da se tromjesečni i mjesečni planovi novčanih tokova izrađuju u skladu sa projekcijom svih uplata i isplata sa JRT-a, kao i da se tromjesečno i mjesečno proračunsko izmirenje obaveza, odnosno alokacija raspoloživih sredstava po proračunskim korisnicima utvrđuje na osnovu prijedloga plana novčanih tokova tj. na način propisan Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o proračunima u FBiH.

Izvještaji o izvršenju Proračuna za 2006. godinu, Vladi FBiH, dostavljali su se u utvrđenim rokovima, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, ali isti nisu sadržavali adekvatne analize o izvršenju proračuna, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima. Dostavljeni izvještaji su sačinjavani na osnovu iskazanog stanja izvršenja proračuna od strane korisnika proračuna u Glavnoj knjizi trezora, na određeni dan. Nismo se uvjerali da su naprijed navedeni izvještaji sačinjavani na osnovu finansijskih izvještaja koji su dostavljani Ministarstvu u propisanim rokovima od strane korisnika proračuna.

Ovakvim načinom izvještavanja korisnici finansijskih izvještaja ne dobivaju jasnu sliku izvršenja Proračuna FBiH jer isti npr. ne sadrže analizu zaposlenih, analizu potraživanja, analizu obaveza, analizu stvari i nematerijalnih dobara u stalnim sredstvima, kao ni objašnjenja o eventualnim značajnim događajima u izvještajnom periodu. Utisak revizora je da se analizi izvršenja proračuna ne posvećuje dužna pažnja, odnosno da Ministarstvo u ovom dijelu dosljedno ne izvršava poslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Revizorski tim konstatira da od strane Ministarstva – Sektora za trezor nije data mogućnost proračunskim korisnicima, koji su imali prekoračenje rashoda i izdataka na kraju fiskalne godine u odnosu na odobrena sredstva, da iste evidentiraju u Glavnu knjigu trezora, odnosno da iskažu ostvareno prekoračenje u finansijskim izvještajima za 2006. godinu. Zbog ovakvog stava Ministarstva – Sektora za trezor, kao i prethodnih godina, korisnici proračuna su više ostvarene rashode iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstava, a dio korisnika je prenio iste na teret Proračuna 2007. godine. Zbog navedenog, iskazani podaci u Konačnom izvještaju o izvršenju proračuna za 2006. godinu, ne predstavljaju realan i tačan prikaz ostvarenog finansijskog rezultata za 2006. godinu.

Vezano za tromjesečno izvještavanje, o utrošku sredstava tekućih transfera, u skladu sa članom 39. Zakona o izvršenju proračuna za 2006. godinu, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se

potvrdilo da je Ministarstvo postupalo u skladu sa navedenim zakonom, a također ni da su svi korisnici proračuna dostavljali Ministarstvu izvještaje o utrošku sredstava.

Potrebno je da se izvršenje proračuna vrši na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova za izvršenje proračuna korisnika proračuna, koji se utvrđuju na osnovu plana novčanih tokova putem kojeg se projiciraju sve uplate i isplate sa JRT-a, a u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna.

U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH za 2006. godinu i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH sačinjavati, sa adekvatnim analizama, izvještaje o izvršenju proračuna FBiH (periodične i godišnje), i dostavljati nadležnim organima i institucijama.

Potrebno je da se od strane Ministarstva, korisnicima proračuna omogući dosljedna primjena načela modificiranog nastanka poslovnog događaja, posebno u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u periodu kada je obaveza za plaćanje nastala, tj. njihovog evidentiranja u Glavnu knjigu trezora.

Potrebno je da se dosljedno primjenjuju odredbe Zakona o izvršenju proračuna FBiH, u dijelu izvještavanja o utrošku sredstava tekućih transfera.

c) Izvršenje proračuna za 2006. godinu

U 2006. godini, rashodi i izdaci Ministarstva financija izvršeni su u iznosu od 287.661.820 KM što u odnosu na operativni proračun u iznosu od 323.441.798 KM predstavlja izvršenje od 88,93 %.

U prezentiranim finansijskim izvještajima i knjigovodstvenoj dokumentaciji iskazano je sljedeće stanje rashoda Federalnog ministarstva financija:

C-to	Vrsta rashoda	Proračun za 2006 godinu	Izvršenje Proračuna za 2006. g	Tekuća rezerva u 2006. g ¹
1	2	3	4	5
611000	Bruto plaće i naknade zaposlenih	2.728.742	2.665.668	122.500
611100	Bruto plaće i naknade	1.850.742	1.874.300	122.500
611200	Naknade troškova zaposlenih	878.000	791.368	
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	203.144	207.906	22.770
613000	Izdaci za materijal i usluge	2.503.460	2.339.878	483.634
613100	Putni troškovi	90.800	69.045	
613200	Izdaci za energiju	129.600	98.120	
613300	Izdaci za komunalne usluge	293.000	193.771	
613400	Nabavka materijala	135.000	113.962	
613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	40.000	33.553	
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	6.000	2.164	
613700	Izdaci za tekuće održavanje	135.000	88.815	
613800	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	400.000	399.319	
613900	Ugovorne usluge	1.274.060	1.341.109	483.634
614000	Tekući transferi	111.815.850	85.206.693	1.848.162
614100	Grantovi drugim nivoima vlasti	33.930.850	18.675.114	-5.420.000
	Transfer za izmirenje unutrašnjeg duga – obaveze Vojske FBiH	20.000.000	8.634.264	-7.000.000
	Grantovi kantonima	11.700.000	6.230.000	
	Grantovi opštinama		1.580.000	1.580.000
	Transfer za PIO/MIO – refundacija isplaćenih sredstava za minovine vojnika po povoljnijim uslovima	2.230.850	2.230.850	
614200	Grantovi pojedincima	62.500.000	44.568.486	-4.986.335
	Transfer za izmirenje unutrašnjeg duga – stara devizna štednja	30.000.000	12.132.920	-5.000.000
	Isplate penzija/ mirovina (1/2 za 10/2000 g.)	21.000.000	21.000.000	

¹ U koloni broj 5 dati su podaci o odobrenim sredstvima iz Tekuće rezerve Vlade FBiH i zamjenika premijera – federalnog ministra financija, kao i povećanje Tekuće rezerve Vlade Federacije iz sredstava koja su Budžetom za 2006. godinu odobrena Federalnom ministarstvu finansija (sa predznakom -).

	Neisplaćene invalidnine (1/2 za 03/2001 g.)	11.500.000	11.421.901	
	Ostali grantovi pojedincima		13.665	13.665
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama		254.497	254.497
614800	Ostali grantovi	15.385.000	21.708.595	12.000.000
	Naknade za povrat ostalih pogrešno ili više uplaćenih prihoda	1.500.000	993.560	-500.000
	Naknade za povrat više naplaćenih carinskih dažbina	1.000.000	56.254	-800.000
	Izvršenje sudskih presuda	4.885.000	6.808.839	2.300.000
	Sudske presude po osnovu plaća i dobavljača	6.000.000	13.193.107	12.000.000
	Izvršenje odluka Doma za ljudska prava	2.000.000	572.144	-1.000.000
616000	Izdaci za kamate i ostale naknade	61.820.692	60.361.855	
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	710.000	279.880	50.000
821300	Nabavka opreme	400.000	218.559	50.000
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava – FMF za nabavku softvera	210.000	6.629	
821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	100.000	54.692	
822521	Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira Među. Zajednica	20.044.501	17.748.638	-800.000
823000	Otplate dugova	134.134.728	118.851.302	-12.246.385
Ukupno rashodi i izdaci		333.961.117	287.661.820	-10.519.319
Planirani broj uposlenih				129
Broj uposlenih na dan 31.12.2006.godine				119

Tokom 2006. godine iz odobrenih sredstava za rad Ministarstva izvršeno je povećanje Tekuće pričuve Vlade FBiH u iznosu od 27.421.885 KM, od čega je 14.300.000 KM ponovo odobreno Ministarstvu, na druge pozicije, čime su u suštini izvršene preraspodjele odobrenog Proračuna za 2006. godinu, koje nisu u skladu sa Zakonom o izvršenju proračuna za 2006. godinu. Ukoliko ovom iznosu dodamo i ostala sredstva koja su dodijeljena Ministarstvu iz Tekuće pričuve Vlade FBiH u ranijem periodu, kao i izvršenje tekuće pričuve zamjenika premijera – ministra financija, konstatiramo da je u konačnici operativni proračun Ministarstva u 2006. godini manji za 10.519.319 KM u odnosu na odobrena sredstva Proračunom za 2006. godinu.

Izdaci za bruto plaće uposlenih u Federalnom ministarstvu financija u 2006. godini izvršeni su u iznosu od 2.082.206 KM što u odnosu na proračunom odobrena sredstva za ove namjene, u iznosu od 2.199.156 KM predstavlja ostvarenje od 94,68 %. Prema podacima u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva, **naknade troškova zaposlenih** izvršene su u iznosu od 791.368 KM, što u odnosu na odobrena sredstva u iznosu od 878.000 KM predstavlja ostvarenje od 90,13 %. Naglašavamo, da su potrebna sredstva za isplate bruto plata, doprinose i naknade troškova zaposlenih odobrena na bazi 129 uposlenika, iako je, na kraju 2006. godine, stvarno bilo 119 uposlenih, tako da su nerealizovana sredstva za ove namjene u ukupnom iznosu od 203.582 KM posljedica nerealnog planiranja, kojim je također omogućena i isplata naknada koje nisu bile planirane.

U cilju ocjene pravilnosti obračuna i isplate naknada, revizorski tim je izvršio uvid u dokumentaciju, nakon čega smo konstatirali nedosljednu primjenu zakonskih propisa na izvršenim troškovima jubilarnih nagrada i naknada za rad u komisijama. Tako smo konstatirali sljedeće:

- u okviru izdataka za jubilarne naknade za stabilnost u radu iskazane su isplate povodom vjerskih, nacionalnih, i državnih praznika u neto iznosu od 49.200 KM (bruto iznos od 73.800 KM). Naime, ministar financija je dana 19.10.2006. godine donio Odluku o isplati nagrade državnim službenicima i namještenicima Federalnog ministarstva financija povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika u iznosu od 400 KM svakom uposleniku. Istog dana 19.10.2006. godine svim federalnim proračunskim korisnicima upućena je Obavijest potpisana od strane federalnog ministra financija kojom se obavještavaju (upozoravaju) proračunski korisnici da su obvezni proračunska sredstva koristiti samo za namjene koje su utvrđene Proračunom, a sukladno članku 6. Zakona o izvršenju proračuna FBiH, posebno naglašavajući da se naknade radnicima za vjerske, nacionalne i državne praznike i naknade za rezultate rada mogu vršiti samo do visine Proračunom utvrđenih sredstava za te namjene. Međutim, sredstva isplaćena po navedenoj Odluci, a o kojima se govori u Obavijesti poslanoj svim federalnim proračunskim korisnicima, sukladno Instrukciji za pripremanje zahtjeva proračunskih korisnika koju je Ministarstvo uputilo prilikom izrade Proračuna za 2006. godinu nisu mogla biti planirana, pa se postavlja pitanje opravdanosti dostavljanja Obavijesti proračunskim korisnicima, kao i isplate navedenih

sredstava od strane Ministarstva. Uvidom u proračunski zahtjev za 2006. godinu konstatiramo da je Ministarstvo nerealno planiralo poziciju naknada uposlenih (na kraju 2005. godine stvarni broj uposlenih je bio 114, tražena su sredstva za 150, a odobrena za 129 uposlenika), te je iskoristilo tu mogućnost za isplatu navedene naknade, dok su ostali proračunski korisnici koji su realno planirali poziciju naknada stavljani u neravnopravni položaj u dijelu ostvarivanja istih prava iz radnog odnosa.

- Ministarstvo je u 2006. godini na ime **naknada za rad u komisijama isplatilo 66.378 KM u neto iznosu, odnosno 99.567 KM u bruto iznosu**. Uvidom u izvršene troškove ministarstva koji se odnose na isplaćene naknade komisijama koje su formirane od strane ministra, u skladu sa Odlukom Vlade o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Odluka Vlade), konstatiramo da su iste osnivane i za obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva, koji su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kao što su: Komisija za izradu Nacrta Zakona o dugu, Komisija za vođenje postupka za prekršaje kojima se povređuju federalni propisi, Komisija za izradu Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Komisija za izradu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Financijske policije, Radna grupa za izradu srednjoročnog okvira rashoda za 2007-2009. godinu, Komisija za izradu prednacrta Zakona o verifikaciji i izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje i izradu podzakonskih akata za provođenje navedenog zakona i Komisija za vođenje drugostepenog porezno – upravnog postupka.

Ne smatramo spornim obavljanje ovih poslova kroz rad u komisijama, ali ne možemo potvrditi opravdanost isplaćenih naknada za rad u istima, imajući u vidu da komisije rade u toku radnog vremena i da su za taj rad članovi komisije, koji su uposlenici Ministarstva, već ostvarili pravo na plaću i dobivaju druge naknade iz radnog odnosa.

Rješenja o obrazovanju komisija u svim slučajevima nisu objavljivana u Službenim novinama FBiH, nije se poštovao utvrđeni rok za izvršenje poslova i zadataka, a prilikom određivanja naknade za rad u komisijama koja je uglavnom isplaćivana u maksimalno dozvoljenom iznosu, nisu se dosljedno poštivali utvrđeni kriteriji gore spomenutom Odlukom Vlade FBiH.

Rashode i izdatke Ministarstva planirati i odobravati na osnovu relevantne dokumentacije i Naputka za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna, a prilikom isplata naknada troškova zaposlenih, odobrena proračunska sredstva koristiti samo za namjene koje su određene Proračunom u njegovom Posebnom dijelu.

Potrebno je da se prilikom formiranja i utvrđivanja iznosa naknade članovima komisija, koje se formiraju od strane ministra, dosljedno primjenjuje Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, posebno u dijelu kriterija za utvrđivanje visine naknada, kao i da se obezbijedi da komisije, čiji članovi za svoj rad dobivaju naknadu, taj rad obavljaju nakon radnog vremena.

Izdaci za materijal i usluge u 2006. godini ostvareni su u iznosu od 2.339.878 KM što u odnosu na odobrena sredstva od 2.503.460 KM predstavlja ostvarenje od 93,46 %. U okviru izdataka za materijal i usluge, **Izdaci za telefonske i poštanske usluge** u 2006. godini iskazani su u iznosu od 183.376 KM. Uvidom u izdatke mobilnih i fiksnih telefona, konstatiramo da se Zaključak Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave dosljedno ne primjenjuje kod korištenja mobilnih telefona, a kod ograničenja troškova fiksnih telefona ne primjenjuje se uopće. Konstatiramo da je za devet mjeseci 2006. godine, prekoračenje troškova fiksnog telefona pomoćnika ministra za privredne financije i obračunski sistem iznosilo 4.095 KM a šefa Odsjeka za normativno – pravne i kadrovske poslove 456 KM, što je isplaćeno na teret Ministarstva.

Iako se mjesečno vrši obračun prekoračenja više stvorenih troškova mobilnog telefona od dozvoljenog iznosa, naplata razlike namiruje se samo od jednog dijela uposlenika. Za dio uposlenika tokom čitave godine troškovi su se nadoknađivali u ukupnom iznosu na teret Ministarstva, a na osnovu date suglasnosti Ministra za odobrenje prekoračenja troškova. Kao primjer navodimo vozača ministra koji je u 2006. godini ukupno prekoračio dozvoljene troškove mobitela u iznosu od 2.035 KM. Uz suglasnost za prekoračenje troškova mobilnog telefona nije dato adekvatno obrazloženje iz kojeg bi se moglo zaključiti da je do prekoračenja došlo radi povećanja obima posla.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 29.056 KM dok su izdaci za opravku i održavanje vozila iskazani u iznosu od 41.742 KM. Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da doneseni pisani akti o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i kontroli utroška goriva, nisu dosljedno primjenjivani. Od strane djelatnika ministarstva službeni automobili ne koriste se u skladu sa danim ovlaštenjima, kao i za dolazak na posao i odlazak sa posla. Ministarstvo je jedan automobil dalo na korištenje uposleniku Vlade FBiH (a ne Vladi ako postoji potreba za istim), i za taj automobil snosilo troškove registracije i troškove popravke. Iako je na dan 31.12.2006.godine, Ministarstvo imalo na raspolaganju (u garaži) dva PASSATA koja nije koristilo (jedan u vlasništvu a jedan dobiven na korištenje) nabavilo je novi automobil u vrijednosti od 103.650 KM. Uvidom u dokumentaciju, prilikom vršenja konačne revizije u 2007. godini vidjeli smo da je Ministarstvo ustupilo na korištenje dva automobila Ministarstvu financija i Riznice BiH. (AUDI-A4 kojeg su vlasnici i mercedes džip ML-320 kojeg su dobili na korištenje od Federalnog ministarstva obrane). Uzimajući u obzir navedeno, nameće se pitanje opravdanosti nabavke novog automobila i davanja istih na korištenje drugim nivoima vlasti, bez suglasnosti Vlade FBiH.

Izdaci za opravku i održavanje vozila, u najvećem dijelu, odnose se na popravku automobila AUDI A4 (računi ispostavljenih od JELIĆ AUTO u ukupnom iznosu od 18.367 KM) i mercedes džip ML-320 (računi ispostavljeni od Samostalne zanatske radnje Mario, u ukupnom iznosu od 10.653 KM). Sa ovim dobavljačima nije zaključen ugovor i nisu odabrani sukladno Zakonu o javnim nabavkama u BiH, iako je u obavljenoj reviziji prethodne godine data preporuka da se izvrši odabir sukladno zakonskim propisima.

Izdaci za reprezentaciju u 2006. godini, izvršeni su u iznosu od 68.054 KM, od čega se na korištenja usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 27.712 KM. Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da je na troškovima reprezentacije evidentirana faktura u iznosu od 2.984 KM, koja se odnosi na kupovinu luksuznih artikala (parfemi, kravate, novčanici), od preduzeća Exclusive d.o.o., kao i kupovina knjiga «Opet ti Hercegovci» u vrijednosti od 2.000 KM. Imajući u vidu da revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija na osnovu kojih bi mogli cijeniti da li su navedeni troškovi izvršeni prilikom obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva, a da postojećim propisima koji reguliraju izvršenje proračunskih sredstava nije predviđeno da se proračunska sredstva mogu koristiti u navedene svrhe ne možemo potvrditi opravdanost utroška istih. Uvidom u Pravilnik o reprezentaciji i poklonima u Federalnom ministarstvu financija, konstatiramo da istim nije propisano u kojim situacijama i do kojeg iznosa se mogu kupovati pokloni, što se pod tim podrazumijeva, te u kojim situacijama i do kojeg iznosa se može koristiti vanjska reprezentacija.

Izdaci po osnovu RTV–pretplate iskazani su u iznosu od 125.316 KM, a planirani su u iznosu od 200.000 KM. Isplata je izvršena na osnovu Odluke o oslobađanju od plaćanja RTV pretplate lica sa paraplegijom i oboljelih od dječje paralize, donesene od strane Vlade FBiH u 2000. godini. Međutim, iako je navedenom odlukom utvrđeno da će se iznos sredstava potrebnih za plaćanje naprijed navedene pretplate osigurati iz federalnog proračuna i proračuna županije, a za realizaciju iste zaduženo Ministarstvo, cjelokupna obaveza za 2006. godinu je realizirana iz federalnog proračuna.

Potrebno je osigurati dosljednu provedbu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja mobilnih i fiksnih telefona, te izvršiti izmjene Pravilnika o načinu korištenja i upotrebi fiksnih i mobilnih telefona u dijelu jasnog definiranja prava na prekoračenje troškova mobilnih telefona i u kojim situacijama je to prekoračenje dozvoljeno.

Da se osigura dosljedna primjena odredaba Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Sredstva reprezentacije koristiti u svrhu obavljanja poslova i zadataka ministarstva, preispitati navedene troškove ministarstva, te izvršiti izmjene Pravilnika o reprezentaciji i poklonima ministarstva u dijelu kada, tko, u kojim situacijama i do kojeg iznosa se može koristiti reprezentacija.

Potrebno je da Ministarstvo, sukladno svojim nadležnostima utvrđenih Odlukom o oslobađanju od plaćanja RTV pretplate lica sa paraplegijom i oboljelih od dječje paralize, poduzme aktivnosti u pogledu točnog određivanja iznosa obveza koje će se financirati iz proračuna Federacije i iz proračuna županije.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava u 2006. godini izvršeni su u iznosu od 279.880 KM što u odnosu na proračunom odobrena sredstva od 760.000 KM predstavlja ostvarenje od 36,8 %. Kao i prethodne godine konstatirali smo da se postupku nabavke pristupilo veoma kasno što je, jedan od uzroka nerealiziranja odobrenih sredstava. Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da se prilikom nabavke putničkog automobila, u vrijednosti od 103.650 KM, kojeg je Ministarstvo kupilo od preduzeća «Jelić auto» d.o.o. Mostar nisu dosljedno ispoštovale odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH. Tako smo konstatirali da je ugovor sa navedenim dobavljačem, potpisan 27.12.2006. godine, prije isteka roka od 15 dana od datuma kada su ponuđači obaviješteni o rezultatima odabira najpovoljnijeg ponuđača, kao i da obavještenje o dodjeli ugovora nije objavljeno u javnim glasilima, što je u suprotnosti sa članovima 39. i 20. Zakona o javnim nabavkama BiH. Također smo konstatirali da je narudžbenica za nabavku ovog vozila izdana 26.12.2006. godine, dakle prije potpisivanja ugovora o nabavci. Ističemo da je isporuka vozila izvršena 24.03.2007. godine, odnosno 2,5 mjeseca poslije izvršenog plaćanja ukupnog iznosa (09.01.2007. godine), a da je, u skladu sa ponudom, odnosno zaključenim ugovorom rok isporuke bio 3 dana od datuma uplate ukupnog iznosa, za što je navedeni dobavljač prema objavljenim kriterijima dobio najviše bodova, tj. 50 od ukupno mogućih 100.

Konstatiramo da izbor najpovoljnijeg dobavljača za usluge popravke i održavanja vozila, usluga prevođenja i tiskanja upravnih biljega i mjenica u 2006. godini nije vršen. Tiskanje biljega i mjenica vršilo se od strane «Grafotiska» d.d. Grude na temelju ugovora zaključenih u 2003., odnosno 2001. godini, iako je od strane revizije koja je obavljena u prethodnoj godini data preporuka da se odabir dobavljača izvrši u skladu sa zakonskim propisima. Uvidom u realizaciju ovog ugovora čije izvršenje u 2006. godini iznosi 61.092 KM, revizorski tim konstatira da Ministarstvo nije vršilo nadzor nad proizvodnjom tiskanja federalnih biljega i mjenica, tj. nije se vršilo odlaganje filmova u blagajničku kasu nakon osvjjetljavanja, niti je komisijski vršeno odlaganje ili uništavanje pokvarenih, kopiranih i istrošenih ofset ploča, što ukazuje na nefunkcioniranje internih kontrola, u ovom segmentu poslovanja.

Prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova blagovremeno i u potpunosti postupiti u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, te obezbijediti nadzor nad proizvodnjom tiskanja federalnih biljega i mjenica.

d) Transfer za izmirenje obaveza po osnovu stare devizne štednje

Transfer za izmirenje obaveza po osnovu stare devizne štednje u 2006. godini izvršen je u iznosu od 12.132.920 KM što u odnosu na operativna sredstva za ove namjene od 25.000.000 KM predstavlja ostvarenje od 48,53 %. Od prvobitno odobrenih 30 miliona KM, za ove namjene, u Tekuću pričuvu Vlade FBiH prebačeno je 5 miliona KM.

Uvidom u način realizacije transfera, konstatirali smo da je 6.168.813 KM realiziranih isplata po osnovu stare devizne štednje uneseno na plaćanje u sistem trezora od strane Sektora za trezor, a da prethodno nije bio ispostavljen nalog za unošenje obaveze na plaćanje od strane ovlaštenih osoba ministarstva, što upućuje na slabosti u funkcioniranju internih kontrola. Realizacija navedenih isplata je izvršena samo na osnovu ispostavljenog zahtjeva pomoćnika ministra za upravljanje dugom i dostavljenih podataka u elektronskoj formi.

U skladu sa Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje («Službeni glasnik BiH», broj 28/06) i Uredbom o postupku verificiranja tražbina i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH («Službene novine FBiH», broj 33/06), usluge verifikacije tražbina za staru deviznu štednju u FBiH provodile se Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge DD Sarajevo (AFIP) i Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga Mostar (FIP). U 2006. godini, izdaci za izvršene usluge verifikacije izvršeni su u iznosu od 443.356 KM, od čega se 57.750 KM odnosi na troškove verifikacije koja je obavljena u 2005. godini.

Imajući u vidu da je od ukupno 23.875 verificiranih zahtjeva tražbina za staru deviznu štednju, ministarstvo do kraja godine uspjelo, u javnim glasilima, objaviti samo 15.006 zahtjeva, (što je u skladu sa navedenim propisima preduslov da se pristupi gotovinskim isplatama u maksimalnom iznosu od 1000 KM ili ukupnom iznosu do 1000 KM po verificiranom zahtjevu), kao i da je realizacija gotovinskih isplata samo 48,53 % u odnosu na odobrena proračunska sredstva, mišljenja smo da realizacija isplata po osnovu stare devizne štednje, u 2006. godini, nije bila dovoljno efikasna, te da je ministarstvo ovom procesu trebalo pristupiti organiziranije.

Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatiramo da je do 31.12.2006. godine upućeno 3.363 žalbi Komisiji za verifikaciju stare devizne štednje, kao drugostepenom tijelu na izdana rješenje o ne verifikaciji od strane agencija, i da je broj istih sa 20.04.2007. godine porastao na cca 7.000 žalbi. Postavlja se pitanje mogućnosti rješavanja ovolikog broja žalbi od strane Komisije koja ima 5 članova, ako se ima u vidu da se žalbe trebaju riješiti 90 dana prije isteka roka za emitiranje obveznica na neisplaćene obaveze u gotovini po osnovu stare devizne štednje, tj. do 31.12.2007. godine.

Organizirati poslove izvršenja gotovinskih isplata po osnovu izvršene verifikacije stare devizne štednje na način da se ispoštuju odredbe Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, Uredbe o postupku verificiranja tražbina po osnovu računa stare devizne štednje kao i propisa koji reguliraju izvršavanje Proračuna FBiH.

Potrebno je da se sačini sveobuhvatna informacija i analiza postignutih rezultata dosadašnjeg procesa verifikacije stare devizne štednje, te o tome izvjestiti Vladu Federacije, a posebno imajući u vidu broj pristiglih žalbi i krajnji rok emitiranja obveznica za neisplaćene obaveze u gotovini po osnovu stare devizne štednje.

e) Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje financira Međunarodna zajednica

U skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, resorna ministarstva implementiraju projekte od značaja za Federaciju, koje odobri Vlada Federacije i upravljaju domaćim i stranim sredstvima namijenjenim za realizaciju projekata. Na dan 31.12.2006. godine «Učešće Vlade u projektima koje financira Međunarodna zajednica» je izvršeno u iznosu od 17.748.638 KM, što u odnosu na operativna sredstva za ove namjene, u iznosu od 19.244.501 KM predstavlja ostvarenje od 92,22 %. Od prvobitno odobrenih 20.044.501 KM, za ove namjene, u Tekuću pričuvu Vlade FBiH prebačeno je 800.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da Proračunom za 2006. godinu utvrđena sredstva, za ove namjene, u iznosu od 20.044.501 KM nisu odobrena u iznosu, koji je naveden u prezentiranom Planu razvojno – investicijskih projekata (u daljem tekstu: Plan), od 33.488.732 KM. Prilikom sačinjavanja Plana nije bila uspostavljena odgovarajuća suradnja između Sektora za proračun i Sektora za bankarstvo, odnosno Jedinicom za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj, imajući u vidu da su od strane resornih ministarstava, na vrijeme, Sektoru za proračun poslali zahtjevi za financiranjem Projekta upravljanjem čvrstim otpadom na iznos od 1.050.000 KM i Projekta deminiranja 2006/2007 - Faza VIII na iznos od 2.828.842 KM, i isti uopće nisu uvršteni u Plan ili su uvršteni u nedovoljnom iznosu. Međutim, bez obzira što navedeni projekti nisu bili uvršteni u Plan, realizacija istih je izvršena u naznačenim iznosima.

Također, konstatiramo da je za realizaciju Projekta razvitka zajednica (CDP) doznačeno 1.268.299 KM što je u odnosu na planirana sredstva od 697.711 KM veće za 570.588 KM. Od navedenog iznosa, na osnovu zahtjeva implementatora projekta doznačeno je 446.369 KM samo na ime neizmirenog učešća Vlade u 2004. i 2005. godini, koje nije bilo planirano. Utvrđene nepravilnosti ukazuju na nedostatke u procesu planiranja potrebnih sredstava po projektima, kao i praćenja i izvršavanja istih iz Proračuna FBiH.

Posebno ističemo, da je od strane Vlade Federacije u 2006. godini donesena Odluka V broj: 319/06 o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna FBiH za 2006. godinu Ministarstvu komunikacija i prometa BiH – Direkcija za implementaciju projekata, na ime obaveze plaćanja zatezних kamata prema izvođačima radova na izgradnji graničnih prelaza Izačić i Orašje nastalih tokom realizacije projekta TTFSE, u iznosu od 288.329 KM, sa pozicije «Učešće Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica». Od strane odgovornih osoba Ministarstva, navedeno je da se realizacija navedenog projekta sufinansirala iz Proračuna FBiH i da je zbog kašnjenja u izmirenju obaveza prema izvođačima radova, nastala obaveza plaćanja zatezних kamata. Naprijed navedeno ukazuje da nadležna ministarstva, u revidiranoj godini, u potpunosti nisu uspostavila adekvatan nadzor nad realizacijom projekata koji se financiraju dijelom i iz ovih sredstava.

Nakon izvršene revizije, ne možemo potvrditi da su resorna ministarstva koja su nadležna za nadzor implementacije razvojno – investicijskih projekata, financiranih iz ino – kreditnih i donatorskih sredstava, u skladu sa članom 31. Zakona o izvršenju proračuna FBiH, kvartalno dostavljala izvještaje Federalnom ministarstvu financija, o utrošku sredstava obuhvaćenih planom za 2006. godinu po projektima, niti da je ministarstvo poduzimalo korake kako bi ih podsjetilo na dostavljanje istih. Od strane Ministarstva, nije sačinjavan Izvještaj o implementaciji razvojnih projekata koji se financiraju iz Proračuna Federacije i ino – kreditnih i donatorskih sredstava.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da su ostala nerealizovana odobrena proračunska sredstva u iznosu od 1.495.863 KM, konstatiramo da, od strane Sektora za bankarstvo, finansijsko posredovanje, osiguranje i upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj, nije adekvatno praćena realizacija projekata koje financira Međunarodna zajednica, niti je vršen nadzor nad realizacijom istih.

Planiranje potrebnih sredstava za Učešće Vlade u projektima koji se financiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija vršiti temeljem potpisanih ugovora o sufinansiranju projekata, uvažavajući dinamiku implementacije projekata, te osigurati namjensko trošenje sredstava po projektima i do visine utvrđene planom.

Potrebno je, u suradnji sa resornim ministarstvima, obezbijediti adekvatan nadzor nad implementacijom razvojno – investicijskih projekata, te da ista dostavljaju izvještaje o utrošku sredstava obuhvaćenih planom, o čemu je na kraju godine potrebno sačiniti Izvještaj o izvršenju u odnosu na planom odobrena sredstva.

Utvrđiti ukupan iznos obveza Federacije, po osnovu potpisanih ugovora o sufinansiranju projekata, koji se financiraju dijelom iz sredstava Međunarodne zajednice, te u skladu sa istim sačinjavati Plan razvojno – investicijskih projekata i proračunska sredstva obezbijediti u potrebnom iznosu za fiskalnu godinu.

f) Izvršenje sudskih presuda

Naknade za izvršenje sudskih presuda izvršene su u iznosu od 6.808.839 KM, što u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 7.185.000 KM predstavlja ostvarenje u iznosu od 94,76 %. Izvršenje sudskih rješenja vrši Ministarstvo, iz odobrenih proračunskih sredstava za ove namjene, iako su dužnici nastalih obaveza drugi proračunski korisnici. Na osnovu uvida u dokumentaciju i obavljenih razgovora sa odgovornim licima, konstatiramo da Ministarstvo nema komunikaciju sa proračunskim korisnicima čijim djelovanjem su podignute tužbe i donesene presude na štetu Federacije, te se postavlja pitanje opravdanosti terećenja pozicije izvršenja sudskih presuda a da prethodno nije izvršen uvid u dokumentaciju, kako bi se na osnovu iste poduzele aktivnosti u cilju naknade štete i utvrđivanja odgovornosti u proračunskim korisnicima na koje se predmetna presuda odnosi.

Potrebno je da Ministarstvo preispita način realizacije naknada za izvršenje sudskih presuda u dijelu uspostavljanja adekvatne suradnje sa Pravobranilaštvom FBiH i proračunskim korisnikom. Navedeno je potrebno iz razloga utvrđivanja uzroka, kao i eventualne odgovornosti za donošenje presude na štetu Federacije.

g) Unutrašnji dug Federacije BiH

Na osnovu knjigovodstvene evidencije, na dan 31.12.2006. godine, konstatiramo da su unutrašnje obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i naknada FMO-a i VF izmirene u iznosu od 6.506.754 KM, a po osnovu neisplaćenih obaveza prema dobavljačima u iznosu od 2.127.510 KM, odnosno u zbiru izvršenje unutrašnjih obaveza po ovom osnovu iznosi 8.634.264 KM, što u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 13 miliona KM predstavlja ostvarenje od 66,41 %. Kako je ministarstvo, u dosadašnjem periodu, ove obaveze izmirivalo samo na osnovu sudskih rješenja o izvršenju, troškovi izmirenja dodatno su uvećani za kamatu i sudske troškove u ukupnom iznosu od 13.193.107 KM, od čega 11.092.519 KM po osnovu neisplaćenih plaća i naknada a 2.100.588 KM po osnovu neisplaćenih naknada dobavljačima. Kako je Budžetom za 2006. godinu, za sudske presude po osnovu neisplaćenih plaća i dobavljače planirano 18 miliona KM, isti su izvršeni u iznosu od 13.193.107 KM ili 73,29 %.

Troškovi na ime sudskih rješenja o izvršenju po osnovu neisplaćenih plaća i naknada (glavnica, kamata i sudski troškovi) pripadnika FMO-a i VF u 2006. godini izvršeni su u ukupnom iznosu od 17.599.273 KM. Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo da realizirana sudska rješenja o izvršenju, u sebi sadrže i značajan dio glavnice koja od strane FMO-a nije prijavljena kao unutrašnji dug Federacije iako se odnosi na period 1996. – 2002. godina, te se postavlja pitanje osnovanosti, opravdanosti, kao i odgovornosti, u vezi ovakvih potraživanja pripadnika FMO-a i VF, za koja je izvjesno da Federacija gubi sporove. U drugom dijelu 2006. godine Ministarstvo je uspostavilo evidenciju dugovanja i izvršenih isplata po osnovu neizmirenih plaća i naknada zaposlenih koje predstavljaju unutrašnji dug Federacije, međutim prilikom izvršenja sudskih rješenja nismo se uvjerali da su obezbijedili odgovarajuću kontrolu u dijelu obračuna kamata, a posebno ako se ima u vidu da troškovi kamata predstavljaju najveći dio isplaćenih rješenja o

izvršenju uposlenicima. Naime, 06.07.2006. godine stupile su na snagu Izmjene i dopune Zakona o unutrašnjem dugu, kojima je, između ostalog, utvrđeno da se kamata za opće obaveze dodijeljena u izvršnoj odluci donesenoj u sudskom i upravnom postupku od dana izvršnosti te odluke do dana konačne isplate, isplaćuje po stopi od 2,5 %. Na traženje revizorskog tima nije prezentirana dokumentacija da je u utvrđenom roku počeo obračun kamata na osnovu kamatne stope koja je utvrđena Izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjem dugu, odnosno da je vršen adekvatan nadzor u vezi obračuna istih, koje je vršila banka. Iz tog razloga ne možemo potvrditi da je obračun kamata po osnovu donesenih sudskih izvršnih rješenja, u cijelosti, bio u skladu sa Zakonom o unutrašnjem dugu.

Troškovi na ime sudskih rješenja o izvršenju po osnovu neizmirenih obaveza prema dobavljačima (glavnica, kamata i sudski troškovi) koje su evidentirane kao unutrašnji dug Federacije u 2006. godini izvršeni su u ukupnom iznosu od 4.228.098 KM, od čega je 2.127.510 KM plaćeno po osnovu glavnice a 2.100.588 KM na ime kamata i sudskih troškova. Uvidom u dokumentaciju, konstatiramo da Ministarstvo nije utvrdilo registar (bazu podataka) obaveza prema dobavljačima koje predstavljaju unutrašnji dug Federacije, te iz tog razloga nismo u mogućnosti da potvrdimo izmirenje istih u 2006. godini. Podsjećamo na činjenicu da je Zakonom o unutrašnjem dugu propisano da Ministarstvo prije realiziranja gotovinske isplate, treba da izvrši pojedinačno verificiranje neisplaćenih obaveza prema dobavljačima za robe, materijale i usluge, a da je ostatak obaveza od 30,7 miliona KM, po navedenom osnovu, trebalo otpisati. Imajući u vidu da je učestalo ispostavljanje tužbenih zahtjeva protiv Federacije BiH – Vlade FBiH vezanih za poslovanje Prijašnjeg FMO-a po kojima Federalno pravobranilaštvo nije u mogućnosti adekvatno zastupati imovinske interese Federacije, iz razloga što ne raspolaže relevantnom dokumentacijom vezano za sudske sporove. Također, imajući u vidu da ni Ministarstvo financija ne raspolaže vjerodostojnim podacima o prijavljenim obavezama prema dobavljačima Prijašnjeg Ministarstva odbrane po osnovu unutrašnjeg duga, a koje se odnose na period 1996 – 2002. godine, nužno je što prije utvrditi ukupne obaveze, način izmirenja, kao i izvršiti verifikaciju istih, prije nego što se iste utuže u cilju izbjegavanja plaćanja kamata i sudskih troškova.

Od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH, koji je izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2005. godinu, ukazano je na nedosljednu primjenu Zakona o unutrašnjem dugu i date preporuke za postupanje ministarstva u vezi izmirenja ovih obaveza, ali i nakon obavljene revizije za 2006. godinu konstatirali smo da je postojala određena inertnost ministarstva i stekli smo utisak da nije na vrijeme shvaćena ozbiljnost problema. Imajući u vidu naprijed navedeno, smatramo da Federalno ministarstvo financija treba sačiniti sveobuhvatnu analizu postojećih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga Federacije, s posebnim naglaskom na postojeće sudske presude koje čekaju na izvršenje, te predložiti Vladi Federacije aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi se izbjegla još veća budžetska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

Sačiniti sveobuhvatnu analizu obaveza po osnovu unutrašnjeg duga Federacije, s posebnim naglaskom na postojeće sudske presude koje čekaju na izvršenje i predložiti Vladi Federacije aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi se izbjegla još veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

Poduzeti aktivnosti kako bi se izvršila isplata unutrašnjeg duga Federacije, po osnovu obaveza za neisplaćene plaće i naknade.

Potrebno je da se dosljedno primijene odredbe Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH u dijelu utvrđivanja ukupnih obaveza po osnovu neisplaćenih naknada prema dobavljačima za robe, materijal i usluge, kao i načina izmirenja istih.

Obezbijediti da se kamate po osnovu donesenih sudskih izvršnih rješenja obračunavaju u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjem dugu.

h) Vanjski dug Federacije BiH

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatiramo da su u 2006. godini, izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za kamate po istom izvršeni u iznosu od 168.131.681 KM, odnosno u iznosu koji je za 824.090 KM veći od 167.307.591 KM koliko je evidentirano u Glavnoj knjizi Trezora. Naznačena razlika odnosi se na izmirenje direktnih obaveza Federacije iz deponovanih sredstava na računima u Centralnoj banci BiH, za koje smo konstatirali da nisu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora.

U skladu sa preporukama Ureda za reviziju, Ministarstvo je u 2006. godini poduzelo aktivnosti, te je u skladu sa zakonskim propisima i Naputkom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga

FBiH izvršilo evidentiranje istog u Glavnu knjigu trezora, tako da konstatiramo da vanjski dug FBiH na dan 31.12.2006. godine iznosi 2.525.027.142 KM.

Međutim, konstatirali smo da doneseni Naputak nije u potpunosti primijenjen, odnosno da u Glavnu knjigu trezora nisu uknjižena potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava, koja su prema pomoćnim evidencijama na dan 31.12.2006. godine iznosila 10.332.421 KM.

Značajnim smatramo naglasiti i da je ministarstvo u 2006. godini za otplatu relevantnih obaveza po vanjskom dugu planiralo sredstva u iznosu od 121.200.000 KM, iako je za izmirenje ovih obaveza bilo potrebno 113.837.323 KM (zajedno sa korektivnim faktorom od +5% u iznosu od 5.420.825 KM).

Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi trezora postojećih podračuna u Centralnoj banci BiH preko kojih se vrši servisiranje direktnih obaveza Federacije.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava evidentirati u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa donesenim Naputkom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.

Pozicije za izmirenje obaveza po vanjskom dugu FBiH planirati na osnovu relevantne dokumentacije.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2006. godinu, konstatirali smo da je Ministarstvo poduzelo aktivnosti, u skladu sa datim preporukama Ureda za reviziju i zakonskim propisima, te je izvršilo evidentiranje vanjskog duga Federacije u Glavnu knjigu trezora, uspostavilo kontrolu utroška goriva za prijevoz službenim vozilima i donijelo pisane procedure za ustrojavanje evidencija, te sačinilo pregled obaveza po osnovu zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda, sudskih rješenja o izvršenju, kao i odluka Doma za ljudska prava. Međutim, mišljenja smo da nije uspostavljen odgovarajući nivo koordinacije između sektora ministarstva, o čemu je potrebno da ministarstvo u narednom periodu poduzme adekvatne mjere, a posebno imajući u vidu da je 2007. godina posljednja godina za provođenje Zakona o unutrašnjem dugu, kao i potrebu boljeg organiziranja poslova izvršenja gotovinskih isplata po osnovu izvršene verifikacije stare devizne štednje, vodeći računa o broju pristiglih žalbi i krajnjem roku emitiranja obveznica za neisplaćene obaveze u gotovini. Posebno ističemo da Ministarstvo financija nije imalo sistemski pristup, odnosno strategiju i plan provođenja Zakon o unutrašnjem dugu, iako je isti donesen još u novembru 2004. godine, čije donošenje je imalo za cilj osiguranje i podržavanje makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti Federacije. Nedostatak strategije i nepostojanje evidencije naročito su uticali na izmirenje općih obaveza, koje se odnose na neisplaćene plaće i dodatke bivšeg FMO-a i VF i obveze po osnovu neisplaćenih naknada dobavljačima, kod kojih smo konstatirali evidentne probleme. Do sada jedini način izmirenja ovih obaveza bio je na osnovu sudskih rješenja o izvršenju, koja su povećala proračunska izdvajanja za izmirenje općih obaveza, jer u sebi pored glavnice sadrže još i kamatu koja nije bila predviđena osnovnim Zakonom o unutrašnjem dugu, kao i sudske troškove.

U junu 2006. godine objavljene su izmjene i dopune Zakona o unutrašnjem dugu kojima su definirani postupci u vezi obračunavanja kamata na opće obaveze, postupak verifikacije ratnih potraživanja, registriranja već donesenih izvršnih odluka u sudskim i upravnim postupcima po osnovu ratnih potraživanja, kao i njihovo izmirenje, bez obračunavanja kamata, izdavanjem obveznica najkasnije do 01.01.2008. godine. Uvidom u dokumentaciju, konstatirali smo postojanje značajnog broja izvršnih sudskih odluka po osnovu ratnih potraživanja koje su trenutno u postupku registriranja od strane Komisije za utvrđivanje i ostvarivanje potraživanja nastalih za vrijeme ratnog stanja, u skladu sa postojećim Zakonom o unutrašnjem dugu. Međutim, revizorski tim raspoloža sa saznanjima da je početkom 2007. godine Ustavni sud BiH počeo usvajati apelacije stranaka kojima se oni žale na neizvršavanje pravosnažnih sudskih odluka kojima im je dosuđen određeni novčani iznos na ime štete nastale u ratnom periodu. Ustavni sud je zaključio da postoji povreda prava na pristup sudu kao elementa na pravično suđenje, te u svrhu podržavanja Ustava BiH, određuje obavezu Vlade Federacije da apelantima omogući izvršenje pravomoćne sudske odluke.

Nakon izvršene revizije, došli smo do zaključka da bi Ministarstvo, u budućem periodu, trebalo poduzimati aktivnosti na unapređenju planiranja Proračuna Federacije u dijelu sačinjavanja detaljnijeg Naputka proračunskim korisnicima o načinu i elementima za pripremu Proračuna Federacije, usaglašavanja

predloženog budžeta sa zahtjevima budžetskih korisnika, kao i uz dosljedno poštivanje zakonskih rokova za izradu i donošenje istog. Preporučujemo Ministarstvu da sačini sveobuhvatnu analizu obaveza po osnovu unutrašnjeg duga Federacije, s posebnim naglaskom na sudske presude koje čekaju na izvršenje, te predložiti Vladi Federacije aktivnosti koje je potrebno poduzeti kako bi se izbjegla još veća proračunska izdvajanja po osnovu kamata i sudskih troškova.

KOMENTAR:

Dopisom od 05.06.2007. godine, broj 02-49-2766/07, Federalno ministarstvo financija se očitovalo o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2006. godine.

U navedenom očitovanju, ministarstvo navodi da je Nacrt Izvještaja o obavljenoj reviziji realan, sveobuhvatan i korektan, da nema primjedbi na konstatovane nalaze, te da su već poduzete aktivnosti na otklanjanju nedostataka i implementaciji donešenih podzakonskih akata u sektorima trezora, duga i proračuna.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Nasiha Biberović, dipl. oec.

Član tima:

Mira Pažin, dipl. oec.